

Muziekpaleis Utrecht

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

7 augustus 2008 / rapportnummer 1760-57

1. OORDEEL OVER HET MER

Het voornemen van verschillende publieke en private partijen¹ is om drie cultuurinstellingen Muziekcentrum Vredenburg, Jazz-podium SJU en Popcentrum Tivoli onder te brengen in één gebouw, te weten het Muziekpaleis. Het Muziekpaleis zal gerealiseerd worden als een uitbreiding op het huidige Muziekcentrum Vredenburg te Utrecht. Dit initiatief maakt deel uit van het grotere plan tot herinrichting van het Stationsgebied Utrecht.

Om de bouw van het Muziekpaleis mogelijk te maken wordt de procedure ex artikel 19 lid 1 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening gevolgd, waarin het College van burgemeester en wethouders bevoegd gezag is.²

De Commissie heeft het MER getoetst aan de wettelijke vereisten en de vastgestelde richtlijnen en is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER aanwezig** is.

Het MER maakt op een heldere wijze duidelijk dat met name de milieuthema's die nauw samenhangen met de bezoekersstromen en de daarmee samenhangende beïnvloeding van het verkeer van en naar het Muziekpaleis van belang zijn.

Het MER is goed leesbaar, maar behoorlijk omvangrijk en gedetailleerd. Hierdoor is het voor de lezer soms lastig om specifieke gegevens te vinden. De samenvatting is goed zelfstandig leesbaar.

2. AANBEVELINGEN VOOR HET VERVOLGPROCES

De opmerkingen in het verdere advies hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen. De Commissie hoopt met onderstaande aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

2.1 Bezoekersaantallen

In het MER worden de milieueffecten berekend bij zowel een volle bezetting/maatgevende situatie van 9.370 bezoekers per dag (100%) als bij een gemiddelde bezetting van 75% daarvan. Deze maximale en gemiddelde bezetting van het Muziekpaleis geven zodoende een bandbreedte voor de te verwachten vervoersbewegingen en de daarmee samenhangende milieueffecten. De Commissie is van mening dat hiermee de te verwachten milieueffecten in het MER aannemelijk zijn weergegeven.

Tevens geeft het MER aan dat op jaarbasis 740.000 bezoekers worden verwacht. Dit bezoekersaantal is gebaseerd op ervaringscijfers (aantal bezoekers en bezettingsgraad) van de huidige drie cultuurinstellingen en de beoogde toename van 50% door vergroting van de aantrekkelijkheid van het Muziekpa-

¹ Waaronder de gezamenlijke muziekpartners, de gemeente Utrecht vertegenwoordigd door het College van burgemeester en wethouders, de Projectorganisatie Stationsgebied (POS) en het Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Utrecht, Dienst Muziekcentrum Vredenburg (coördinerend initiatiefnemer).

² Voor nadere projectgegevens wordt verwezen naar bijlage 1.

leis als geheel. Op basis hiervan is volgens de Commissie de inschatting van het jaarlijks te verwachten aantal bezoekers van 740.000 reëel.

Echter de relatie tussen het aantal bezoekers op een maatgevende dag en het aantal te verwachten bezoekers op jaarbasis wordt niet in het MER beschreven. Hierdoor is volgens de Commissie het voor de lezer onvoldoende duidelijk gemaakt hoe die twee verschillende typen bezoekersaantallen zich tot elkaar verhouden. Aangezien het MER de berekening van milieueffecten baseert op een maximaal aantal te verwachten bezoekers per dag, betreft het geen essentiële tekortkoming.

- De Commissie adviseert bij het besluit een toelichting te geven op de onderlinge relatie tussen het aantal te verwachten bezoekers op een maatgevende dag en het jaarlijks te verwachten aantal bezoekers.

2.2 Verkeer en daaraan gerelateerde milieuaspecten lucht en geluid

Voor het MER zijn de verkeersgegevens gebruikt afkomstig uit het nieuwe model VRU 2.0 – UTR 1.0. Daarmee zijn de meest actuele gegevens gebruikt. De Commissie constateert dat volgens dit nieuwe model op belangrijke wegvakken de intensiteiten fors lager blijken te zijn dan volgens het vorige model (VRU 1.31) was voorspeld.³ Een onderbouwde verklaring voor deze afwijking ontbreekt.

Vervolgens zijn de milieueffecten van de verkeersaantrekkende werking van het muziektheater bepaald op basis van de uitkomsten van het nieuwe verkeersmodel VRU 2.0 – UTR 1.0. Op basis hiervan worden voorspellingen gepresenteerd over het aantal extra voertuigen op de aanvoerende wegen en de daardoor veroorzaakte verslechtering van de luchtkwaliteit en de toename in de geluidbelasting op de gevels van de aanliggende woningen.

- De Commissie adviseert voor vervolgbesluiten, zoals bijvoorbeeld de procedures geluidhinder inzake hogere grenswaarden, steeds uit te gaan van de meest recente en accurate verkeersgegevens.

2.3 Verkeersmodellen (algemeen)

De Commissie merkt op dat verkeersmodellen in het algemeen een significante onnauwkeurigheid bezitten in de voorspelling van vervoersbewegingen. Hierbij constateert de Commissie dat deze intrinsieke onnauwkeurigheid in de gepresenteerde resultaten van de verkeersberekeningen niet tot uiting komen in de resultaten van de berekening van de luchtkwaliteit en de geluidhinder.

- De Commissie beveelt aan bij de besluitvorming rekening te houden met de onnauwkeurigheid in de verkeersgegevens door bijvoorbeeld bij de vaststelling van hogere waarden rond de betreffende wegen marges aan te houden in de toegekende geluidbelasting.
- Tevens adviseert de Commissie de feitelijk optredende kwaliteit van de lucht en geluidbelasting (voortuitlopend op de in te voeren systematiek van geluidemissieplafonds) als gevolg van het verkeer regelmatig te monitoren, zodat tijdig eventuele aanvullende maatregelen getroffen kunnen worden.

³ Zie bijlage 2 van “Gevoeligheidsanalyse behorende bij het Aanvullend MER Stationsgebied Utrecht”, d.d. 6 juni 2008.

2.4 Geluidoverdracht vanuit het muziekpaleis naar omgeving

De geluidoverdracht vanuit het muziekpaleis naar woningen in de omgeving vertoont in enkele gevallen een akoestisch ongunstige situatie als gevolg van korte afstand en parallel lopende gevels. Deze geluidoverdracht is niet goed met de standaardmethodiek te bepalen.

- In verband met mogelijke hinder als gevolg van de geluidoverdracht van het Muziekpaleis naar de directe omgeving, adviseert de Commissie bij de geveldelen van het muziekpaleis (met name gericht naar het nieuw te bouwen naastgelegen winkel/woning object) de toe te passen geluidisolatie nader te bekijken en wellicht uit voorzorg de mogelijkheden van overdimensioneren hierin te betrekken.
- De Commissie vraagt tevens aandacht voor de mogelijk optredende specifieke hinder van het expeditieverkeer als gevolg van de herkenbaarheid van het geluid in de nachtperiode. Hierbij zou uit voorzorg overwogen kunnen worden om gevelmaatregelen te treffen met een hogere dan de wettelijk vereiste isolatiewaarde.

2.5 Meest milieuvriendelijke alternatief

Het MER beschrijft bij het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) een aantal optimalisatiemogelijkheden op de onderdelen programmering, vervoerwijze keuze bezoekers, bevoorrading en duurzaam bouwen. Het MER beschrijft - in tegenstelling tot wat in de startnotitie was aangegeven - niet het voorkeursalternatief.⁴ Hierdoor maakt het MER niet duidelijk welke onderdelen van het mma nu daadwerkelijk middels het voorkeursalternatief worden meegenomen in het definitieve plan waarvoor vrijstelling van het vigerende bestemmingsplan wordt gevraagd. Ook de Ruimtelijke Onderbouwing Muziekpaleis (juni 2008) geeft hierover geen uitsluitsel. Het ontbreken van deze informatie betreft geen essentiële tekortkoming, omdat bij het nog te nemen besluit alsnog gemotiveerd kan worden welke onderdelen van het mma worden meegenomen.

- De Commissie beveelt aan bij de besluitvorming te motiveren welke onderdelen van het mma wel of niet worden meegenomen.

⁴ Paragraaf 3.2.4 van de startnotitie geeft aan dat in het MER het voorkeursalternatief in beginsel van het mma zal worden afgeleid en dat in geval wordt afgeweken van het mma dit gemotiveerd zal worden.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemers: Muziekcentrum Vredenburg, Jazz-podium SJU, Poppodium Tivoli, de gemeente Utrecht vertegenwoordigd door het college van burgemeester en wethouders, Projectorganisatie Stationsgebied (POS) en het Ontwikkelingsbedrijf gemeente Utrecht, Dienst Muziekcentrum Vredenburg (coördinerend)

Bevoegd gezag: het college van burgemeester en wethouders van gemeente Utrecht

Besluit: ex artikel 19 lid 1 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C10.1

Activiteit: het voornemen van de initiatiefnemers is om drie cultuurinstellingen Muziekcentrum Vredenburg, Jazz-podium SJU en Popcentrum Tivoli onder te brengen in één gebouw, te weten het Muziekpaleis. Het Muziekpaleis zal gerealiseerd worden als een uitbreiding op het huidige Muziekcentrum Vredenburg te Utrecht.

Betrokken documenten:

- Richtlijnen MER Muziekpaleis Utrecht, gemeente Utrecht, 26 juli 2006;
- Milieueffectrapport Muziekpaleis Utrecht, Aveco de Bondt ingenieursbureau, 14 mei 2008;
- notitie Nadere toelichting verkeersonderzoek Aanvullend MER Stationsgebied Utrecht, Arcadis Ruimte & Milieu BV, 28 september 2007;
- notitie Gevoeligheidsanalyse behorende bij het aanvullend MER Stationsgebied Utrecht, Arcadis Ruimte & Milieu BV, 6 juni 2008;
- notitie Ruimtelijke Onderbouwing Muziekpaleis, gemeente Utrecht, 10 juni 2008;
- notitie Nadere toelichting bezoekersaantallen, gemeente Utrecht, 6 augustus 2008.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in: Ons Utrecht, 3 mei 2006
aanvraag richtlijnenadvies: 4 mei 2006
ter inzage legging startnotitie: 3 mei t/m 14 juni 2006
richtlijnenadvies uitgebracht: 5 juli 2006
richtlijnen vastgesteld: 26 juli 2006

kennisgeving MER in: Ons Utrecht, 11 juni 2008
aanvraag toetsingsadvies: 17 juni 2008
ter inzage legging MER: 11 juni t/m 24 juli 2008
toetsingsadvies uitgebracht: 7 augustus 2008

Bijzonderheden:

Dit initiatief maakt deel uit van het grotere plan tot herinrichting van het Stationsgebied Utrecht.

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

dr. G.J. van Blokland

drs. A.R. van Dijk (werkgroepsecretaris)

ir. J.E.M. Lax

drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. K. van Oosten, namens de Stichting Stedenbouwkundig
2. Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht, Utrecht
3. Bewoners Overleg City Project (BOCP), Utrecht
4. Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM), Amersfoort
5. Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Houten

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Muziekpaleis Utrecht

Het voornemen van verschillende publieke en private partijen is om drie cultuurinstellingen Muziekcentrum Vredenburg, Jazz-podium SJU en Popcentrum Tivoli onder te brengen in één gebouw, te weten het Muziekpaleis. Het Muziekpaleis zal gerealiseerd worden als een uitbreiding op het huidige Muziekcentrum Vredenburg te Utrecht. Dit initiatief maakt deel uit van het grotere plan tot herinrichting van het Stationsgebied Utrecht.

ISBN: 978-90-421-2473-8